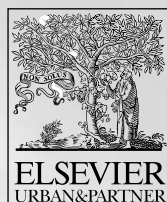

Robert P. Langlais

RADIOLOGIA STOMATOLOGICZNA

Interpretacja badań

Wydanie I polskie
pod redakcją Grażyny E. Wilk

Wydawnictwo Medyczne
Urban & Partner
Wrocław

Spis treści

Wstęp	VII
Podziękowania	IX
Przedmowa do wydania polskiego	XI
Część pierwsza	PODSTAWY I INTERPRETACJA
1	Anatomia prawidłowa 3
2	Materiały i ciała obce 32
3	Radiografia wewnątrzustna: Technika kliniczna 43
4	Radiografia wewnątrzustna: Błędy widoczne na radiogramach 52
5	Wewnątrzustne obrazowanie cyfrowe 67
6	Radiografia panoramiczna: Technika kliniczna 81
7	Panoramyczne zdjęcia rentgenowskie: Błędy widoczne na zdjęciach 91
8	Panoramiczne obrazowanie cyfrowe 116
9	Promieniowanie a zdrowie 126
10	Nieprawidłowości zębowe 138
11	Ocena oraz/lub interpretacja patologii kości szczęk 171
Część druga	PRZEGLĄD PYTAŃ DO EGZAMINÓW UNIWERSYTECKICH SPECJALIZACYJNYCH I PAŃSTWOWYCH
Dział 1:	Podstawy fizycznych cech promieniowania, zagrożenia dotyczące zdrowia i biologia 201
Dział 2:	Ocena oraz interpretacja radiograficzna 227
Odpowiedzi	293
Skorowidz	373

Skorowidz

Skrót (r) oznacza ryciny

A

abfrakcja 140 (r), 283 (r), 290
abrazja 289
– wykałaczkowa 142 (r)
amelogenesis imperfecta 154(r), 289
– – typ III 156(r)
anatomia prawidłowa 3–31
– – na zdjęciu pantomograficznym 29–31
ankyloza 145 (r), 149 (r), 262 (r), 279 (r), 292
anomalie zębowe 138–170
aparat ProMax 83, 84
– Veraviewpocks 84, 85
atom obojętny 201
atrycja 143(r), 227(r), 289

B

beleczkowanie luźne 266 (r)
BID 126
blizna kostna włóknista 271(r)
– okołowierzchołkowa 231
– trądzikowe zwapniałe 198 (r)
– zwłókniała 244 (r)
błędy, obsługa aparatu i obróbka zdjęcia panoramicznego 328
– techniczne 52–66, 310–311(t)
– – u dzieci 66
– – – pacjentów z bezzębiem 65
– w ekspozycji wewnątrzustnej 311–313 (t)
– – obrazowaniu cyfrowym 320–321
– – obsłudze manualnej 311–313 (t)
– – projekcji wewnątrzustnej 310–311(t)
– – w ustawieniu pacjenta do zdjęć panoramicznych 327–328 (t)
bruzda językowa (podniebienna) 278 (r)

C

CCD (*charged coupled device*) 68
cherubinizm 182, 276 (r), 291
choroba Pageta 193 (r)
chrząstniakomięsak 187 (r)
ciała obce 32–42
CMOS(*complementary metal oxide sensor*) 68
czop boczny 261(r)
czujnik 68, 69
– CCD 135
– DenOptix PSP 73
– DIGORA 73, 135
– PSP 72

D

dens evaginatus 146 (r)
dentinogenesis imperfecta 139 (r), 152 (r), 251(r)
dilaceracja 139, 227(r)
distomolar 139 (r)
dołek językowy 278 (r)
dół nosowy 255 (r)
– podzuchwowy 265 (r)
drut ligatury 244 (r)
dysplazja cementowo–kostna 180(r), 183 (r)
– – – ogniskowa 230 (r)
– – – okołowierzchołkowa 173 (r)
– – – pełnoobjawowa 250 (r), 279 (r)
– – – powikłana torbielami 190 (r)
– ektodermalna 156 (r)
– – hipohydrotyczna 235 (r)
– obojczykowo–czaszkowa 151(r), 286 (r)
– włóknista 172 (r), 178 (r), 184(r)
– zębiny typu I 141 (r), 289
– – typu II 144 (r)

E

efekt szkieletu śledzia 310
– śladu opony 310
egzostoza podmostowa odczynowa 175, 271 (r)
ekspozycja, czas 50
– podwójna 311
– zdublowana 247 (r)
ekstrapozycja pierwszego trzonowca 142 (r)
ekstruzja zęba 146(r), 253 (r)
elektron K–powłokowy 201
erozja 148 (r), 289
erupcja ektopowa 144 (r)
– sekwestru kostnego 277 (r)

F

fałd nosowo–wargowy 233 (r)
Farmersa preparat 203
fuzja 289

G

grzebień wyrostka zębodołowego 25
guz zębopochodny gruczołowy 292
– – nabłonkowy wapniejący 184 (r)
guzek boczny 261(r)
– językowy dodatkowy 261(r)
guzowatość bródkowa 240 (r)

H

- hipercementoza 175 (r), 281(r), 268 (r)
- uogólniona 193 (r)
- hipoplazja szkliwa, typ środowiskowy 143 (r), 154 (r)
- – – Turnera 145 (r)
- – w pierwszych dwóch latach życia 234 (r)

I

- implanty 37, 229 (r), 275 (r)

K

- kamień nazębny 162 (r)
- kanał językowy 240 (r)
- dodatkowy 274 (r)
- odżywczy nieprawidłowy 274, 275 (r)
- zęba rozdwojony 149 (r)
- zębodołowy górny tylny 246 (r), 258 (r)
- zębowy dolny 232 (r)
- karta ekspozycji 50
- keratocysta zębopochodna 291
- kolec nosowy przedni 255 (r)
- kolimator 129
- korony 229 (r)
- zębów niewidoczne 310
- korzeń, fragment pozostawiony 257 (r)
- obcięte wierzchołki zębów 310
- wygląd kędzierzawy 54
- kość skrzydłowa, blaszka boczna 245 (r)
- – wyrostek haczykowaty blaszki przyśrodkowej 245 (r)
- szczęk, patologia 171–197
- zuchwy, warstwa korowa dolna 240 (r)
- kresa skośna wewnętrzna 266 (r), 269 (r)
- zuchwowo –gnykowa 240 (r), 269 (r)
- krzywica oporna na witaminę D 151 (r), 286 (r)

L

- latencja promieniowania 203
- lokalizacja obiektu za pomocą zdjęć okołowierzchołkowych 161

M

- makrodoncja 149 (r)
- małżowina nosa dolna 255 (r)
- marmurkowatość kości, typ złośliwy 189 (r)
- martwak 141(r)
- materiały stomatologiczne 32–42
- mesiodens* 143(r),146 (r), 251(r), 282 (r)
- microdens* 139, 141(r)
- mieszek zawiązkowy, przestrzeń prawidłowa 273(r)
- mikrodoncja siekaczy 155 (r)
- most ze złota 243(r)
- mucocele zatoki 268 (r)
- myospherulosis* 292

N

- nadczynność przytarczyc 291
- – wtórna 194 (r), 242 (r)
- nakładanie się punktów stycznych 310
- niedoczynność przysadki 288 (r)
- nieprawidłowości zębowe na radiogramach 138–170

O

- obniżenie ślinianki podżuchwowej 176 (r), 291
- – przyusznej 178 (r)
- obraz jasny 311, 316
- kontrastowy 312
- przetwarzanie 68
- rozdzielczość 68
- słabo kontrastowy 312
- zamazany 311
- zbyt ciemny 312, 316
- obrazowanie cyfrowe panoramiczne 116–125
- – – bezpośrednie 116
- – – pośrednie 116
- – wewnątrzustne 67–80
- odontogenes keratocyst* 182 (r)
- okluzja 279 (r)
- osteogenesis imperfecta* 152 (r)
- osteopatia jamista 292
- osteoporoza 183 (r)
- osteosarcoma 190 (r)
- osteoscleroza 186
- idiopatyczna 243 (r) 260 (r) 272 (r)
- otwór bródkowy 233 (r)
- językowy 240 (r)
- kanału przysiecznego górny 267 (r)
- – siecznego górny 254 (r)
- Scarpa 254 (r)
- sieczny 254 (r)
- Stensena 254 (r)

P

- paramolar 147 (r)
- perła szkliwna 155(r), 161 (r)
- – rzekoma 148 (r), 228 (r), 285 (r)
- pęcherzyki powietrza na filmie 312
- plamy na filmie 312 (r)
- pneumatyzacja zatok 169–170
- zatoki 252 (r)
- podniebienie twarde i dno jamy nosowej 245 (r)
- podwojenie zęba 149 (r)
- powierzchnie V-kształtne 140
- preparat Farmersa 203
- projekcja okołowierzchołkowa 49, 54
- promieniowanie, dawka zdwojona 203
- redukcja dawki 204
- wpływ na zdrowie 126
- wtórne 201
- próchnica butelkowa 164

- gwałtowna 164
- korzenia 164
- następstwa 164–168
- popromienna 164
- przederypcyjna 165
- w kserostomii 164
- wtórna 164
- przemieszczenie zęba dystalne 138 (r)
- przetwarzanie obrazu 68
- przewód nosowy dolny 255 (r)
- przyzębie, ocena radiologiczna 162–164
- PSP 117, 119

R

- radiografia, błędy 52–66
 - panoramiczna 81–90
 - technika 43–52
 - zasady 89
- radiogram, ciała obce 32 – 42
 - czarne ślady 202
 - kędzierzawy 55
 - ślady ogumienia 202
 - zabrudzenie fluorkiem 202
- reguła Clarka 161
 - zmiany policzkowej (Richardsa) 161
 - znanej zmiany (Langlaisa) 161
- resorpcja korzenia ektopowa 148(r)
 - – jatrogena 138 (r)
 - – wewnętrzna 147(r), 260 (r)
 - – zewnętrzna 140(r), 147(ryc)
 - – z przyczyn ortodontycznych 241(r)
- wierzchołków korzeni 142 (r)
 - zewnętrzna 142 (r)
 - zębiny typ Id 146 (r)
- ropień „feniksa” 290
- rozdzielczość obrazu 68
- rozszerzenie podniebienia 284 (r)
 - szczęki pośrodkowy przedni 262 (r)

S

- siekacz nadliczbowy 277 (r)
- siekacze Hutchinsona 290 (r)
- skala szarości 68
- skaner laserowy 68
- sklerotyzacja zębodołu 249 (r), 291
- skrócenie korzeni 247 (r)
- smugi na filmie 312
- starcie zębów 259 (r)
 - – związane z wiekiem 235 (r)
- stłoczenie 140
 - zębów stałych zagrażające 284 (r)
- stożek 126
- stwardnienie kości idiopatyczne 186 (r)
 - zębodołu 178 (r)
- szczelina skrzydłowo–szczękowa 245 (r)
- szew pośrodkowy szczęki 255 (r)
- szkliwiak 276 (r)

- jednokomorowy 177
- śródścienny 276 (r)
- szpiczak mnogi 195 (r)

Ś

- ślady, błyskawica 113
- ślinianka podżuchwowa, opadnięcie 263 (r)
- śluzak zębopochodny 180, 293

T

- tatuż amalgamatowy 38, 292
- taurodontyzm 278 (r), 292
- technika równoległa 48
- torbiel boczna trzeciego zęba trzonowego 278 (r)
 - erupcyjna 290
 - groniasta zębopochodna 185 (r)
 - kanału przysiecznego 185 (r), 259 (r)
 - kości prosta 273 (r), 291
 - – tętniakowata 179 (r)
 - okołozębowa zapalna 272 (r)
 - pierwotna 182 (r)
 - policzkowa bifurkacji 197(r)
 - – zapalna 272 (r)
 - pooperacyjna szczęki 174
 - przewodu nosowo–podniebiennego 185 (r)
 - boczna (rozwojowa), 242 (r), 172 (r), 291
 - resztkowa 172 (r)
 - retencyjna 292
 - – śluzowa 268 (r)
 - rzekoma zatoki 268 (r), 292
 - szczątkowa 291
 - tętniakowata kości 292
 - urazowa 273 (r)
 - w bifurkacji 292
 - zapalna przyzębna 197 (r)
 - – okołozębowa 261 (r)
 - zawiązkowa 188 (r) 291
 - – pierwszego zęba trzonowego 258 (r)
 - – szczęki 176 (r)
 - – zakażona 281 (r)
 - zawierająca ząb 188 (r)
 - zębopochodna groniasta 292
 - – wapniejąca (Gorlina), 181(r), 291
- transpozycja 142 (r)
- tubus 126, 202

U

- ubytek w śliniance podjęzykowej 171

V

- Veraviewepocks aparat 84, 85

W

- wał podniebienny 172, 241 (r), 258 (r), 259 (r)
 - zuchwowy 173, 259 (r)
- wcięcie zuchwy, obniżenie pośrodkowe 274 (r)

więzadło rylcowo-gnykowe zmineralizowane 249 (r)
 włókniak ameloblastyczny 276 (r)
 – kostniejący 177 (r), 198 (r)
 włókniako-kostniwiak łagodny 292
 włókniako-zębiak szkliwiakowy 174
 wypalenie przyszyjkowe 311
 wypchnięcie zęba 285 (r)
 wyrostek dziobiasty 258 (r)
 – rylcowaty wydłużony 249 (r)
 wywoływanie filmu ręczne 202
 – zdjęć przez automatyczny procesor, zakłócenia 313

X

XCP 44, 46, 51

Z

zabrudzenie radiogramu fluorkiem 202
 zadymienie obrazu 312, 317
 zanieczyszczenie filmu fluorkiem 246(r)
 zapalenie kości ograniczone 186 (r)
 – – przewlekłe 175(r),280 (r)
 zatoka, powiększenie 26
 ząb disto/paratrzonowy 235 (r)
 – martwy 144 (r)
 – mikrodontyczny 144(r),147(r),289 (r)
 – nadliczbowy 144, 289 (r)
 – pływający 162 (r),190 (r),198 (r)
 – pomniejszony 236 (r), 252 (r)
 – pośrodkowy 251(r), 282 (r), 289
 – przedtrzonowy Leonga 146(r)
 – przemieszczenie dystalne 138 (r)
 – przemieszczony 142 (r)
 – przytrzonowy 147(r)
 – stożkowy 141 (r)
 – środkowy 143 (r),251(r),282 (r)
 – taurodontyczny 139 (r)
 – trzonowy mleczny przetrwały 282 (r)
 – – pierwszy niewyrżnięty 258 (r)
 – – trzeci, ułożenie w stosunku do kanału żuchwy 168–169
 – – – wklonowany 157–160, 234 (r)
 – – – – w szczęcie 159–160

– – – – w żuchwie 158
 – – – – wgłobiony i częściowo zrośnięty 281 (r)
 – – – – wyrzynający się 141
 – w zębie 261(r), 289
 – – – – siekacza bocznego szczęki 241 (r)
 – – – – z wgłobieniem szkliwa i zębiny 278 (r)
 – – zgryzie pogłębionym 292
 – wgłobiony 289
 – wybity reimplantowany 140
 – wycinowany na zewnątrz 146(r),250 (r), 289
 – zaklinowany 160 (r)
 – zatrzonowy 139 (r)
 – zlany 145(r)
 – zmniejszony 139, 141(r)
 zdjęcia rentgenowskie panoramiczne, błędy 91–115
 – białe 202
 zdwojenie 289
 – siekacza 253 (r)
 zespół Eagle'a 293
 – Gardnera 195 (r)
 – Goltza–Gorlina 153 (r), 192 (r)
 – hipoplazji skórnej ogniskowej 153 (r)
 zestaw DenOptix 74
 zębiak złożony 280 (r)
 – – z wtórną infekcją 173
 zębiniak torbielowaty 291
 – miazgi 141 (r)
 zębiniakowłókniak ameloblastyczny 290
 zębodoły poekstrakcyjne 290
 ziarniniak olbrzymiokomórkowy centralny 173, 293
 zlanie się siekacza centralnego i nadliczbowego 277(r)
 zmazany obraz 311
 zmiana naczyniowa kości 197 (r)
 – okołowierzchołkowa pochodzenia miazgowego 241 (r)
 – Stafne 291
 – wielokomorowa 173 (r), 176 (r)
 zniekształcenie obrazu 310
 zrost korzeniowy 153 (r)
 zwapnienie miazgi rozlane 150 (r)